

การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในที่เป็นไปตามบริบทของสถานศึกษาเพื่อพัฒนา
คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสระกระโจมโสภณพิทยา
The Development of an Internal Supervision Model in Accordance with
the School Context for Improving Educational Quality at
Srachomsophonpittaya School

ชนิษฐา พลายเพชร

โรงเรียนศรีประจันต์ “เมธีประมุข” สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี

Khanittha Phlaiyphet

Sripachan “Methipramuk School”, The Secondary Educational Service Area Office Suphanburi

Received: July 17, 2023 / Revised: August 08, 2023 / Accepted: August 15, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแนวโน้มการนิเทศที่เป็นไปตามบริบทของโรงเรียนสระกระโจมโสภณพิทยา โดยใช้เทคนิคการวิจัยเชิงอนาคตแบบ EDFR และ 2) สังเคราะห์รูปแบบการนิเทศที่เป็นไปตามบริบทของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสระกระโจมโสภณพิทยา กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 15 คน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 10 คน คัดเลือกตามคุณสมบัติที่กำหนด เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ที่ 3 และ 1

ผลการวิจัย พบว่า 1) แนวโน้มการนิเทศที่เป็นไปตามบริบทของสถานศึกษา ประกอบด้วยกระบวนการ 8 ด้าน ได้แก่ ด้านการวิเคราะห์สภาพความต้องการ ด้านการสร้างความรู้ความเข้าใจ และความตระหนัก ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพและการสร้างรูปแบบการสอน ด้านการร่วมคิดแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน และด้านการติดตามประเมินผล และ 2) รูปแบบการนิเทศที่เป็นไปตามบริบทของสถานศึกษา “KRACHOM S MODEL” มีองค์ประกอบ 7 ส่วน คือ K = ความรู้ R = การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ A = การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์ C = ทักษะในศตวรรษที่ 21 H = ความเต็มใจ O = ความเป็นหนึ่งเดียว และ M = การบริหารจัดการโดยใช้วงจรคุณภาพ โดยพบว่ารูปแบบมีความเหมาะสมและเป็นไปได้

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน รูปแบบการนิเทศ บริบทของสถานศึกษา คุณภาพการศึกษา เทคนิค EDFR

Abstract

The purposes of this research are to study the trends of a supervision model in accordance with the school context using the EDFR technique and to synthesize a supervision model that is compatible with the context of Srachomsophonpittaya School by evaluating the model and assessing its feasibility and usefulness. The target population consisted of (1) an expert group of 15

people, and (2) a group of 10 stakeholders who participated in the discussion group. The instruments used to collect the research data were interviews with specialists and two sets of questionnaires on the trends of the supervision model. The statistics used were the median and the interquartile range between Q3 and Q1.

The research results showed that: 1) the trend of a supervision model consisted of 8 aspects, namely, (1) the analysis of the need for internal supervision, (2) building knowledge, understanding, and awareness, (3) the development of working skills in groups, (4) the improvement of professional experience and demonstration of teaching, (5) the exchange of ideas and knowledge in a professional learning community, (6) curriculum development, (7) classroom action research, and (8) the follow-up of the whole process. 2) A supervision model, named "KRACHOM S MODEL," consisted of seven parts: (1) Knowledge, (2) Reciprocity, (3) Active Learning, (4) 21st Century Skills, (5) Heartiness, (6) Oneness, and (7) Management. The examination of the supervision model reveals that the model is appropriate, feasible, and has the same composition as those established by experts.

Keywords: Internal supervision model, Supervision model, School context, Education quality, EDFR technique

บทนำ

โลกปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ส่งผลต่อทิศทางการพัฒนาประเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี การเมืองการปกครอง และการศึกษา มนุษย์จึงเป็นปัจจัยหลักที่ต้องได้รับการพัฒนาศักยภาพเป็นลำดับแรก โดยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์หลักในการพัฒนาประเทศ ซึ่งการจัดการศึกษาของไทยมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตามสถานการณ์นโยบายปฏิรูปการศึกษาตามลำดับการศึกษาเป็นรากฐานของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อนำไปต่อยอดในการพัฒนาประเทศชาติ และนำไปสู่การแก้ปัญหาต่าง ๆ บนความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมได้อย่างรอบด้าน (Office of the Education Council [OEC], 2017)

กระบวนการจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับปรัชญาและจุดหมายของการศึกษา ทั้งยังต้องจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพและทั่วถึง โดยการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีคุณภาพมีหลากหลายวิธี และวิธีที่สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้ทั้งระบบด้วยกันได้ คือ การนิเทศการศึกษา ซึ่งถือเป็นกระบวนการสำคัญอย่างหนึ่งที่มีผลโดยตรงต่อมาตรฐานการจัดการศึกษาและพัฒนาการศึกษาในทุกขั้นตอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนดให้การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา และจัดเป็นหนึ่งในสามปัจจัยคุณภาพของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (Thavorachot, 2021) โดยมีจุดหมายหลักในการช่วยพัฒนาครูให้สามารถพัฒนาศักยภาพในการทำงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับครูผู้รับการนิเทศ ช่วยสร้างขวัญกำลังใจ สามารถพัฒนาการจัดการเรียนการสอน รวมถึงการทำงานของตนเองได้ และมีผลต่อการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนต่อไปในที่สุด ดังคำกล่าวที่ว่า “การจัดการที่ดีเป็นกุญแจนำไปสู่ความสำเร็จขององค์กร การนิเทศการศึกษาที่ดีนำไปสู่การจัดการที่ดี” (Office of the Basic Education Commission [OBEC], 2019)

การสร้างคุณภาพการศึกษาจึงต้องประกอบด้วย หลักการร่วมมือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและหน่วยงานหลายภาคส่วนและการเชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างกลุ่มบุคคล ทั้งนี้การรวมกลุ่มของผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ และครูผู้สอน ถือว่ามีความจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน อีกทั้งสภาพบริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่งมีความแตกต่างกันทั้งด้านปัจจัยนำเข้าหรือนักเรียน ลักษณะของครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน สภาพแวดล้อม วัฒนธรรมองค์กร รวมถึงปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งสิ้น ทั้งนี้รูปแบบการนิเทศภายในที่จะประสบความสำเร็จได้นั้นต้องอาศัยทั้งความร่วมมือและต้องมีรูปแบบที่เป็นไปตามบริบทของสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาการศึกษาให้เกิดคุณภาพ นั่นคือความพยายามทุกอย่างของผู้ปฏิบัติหน้าที่ทางการศึกษาในการให้ความช่วยเหลือ แนะนำครูหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในด้านต่างๆ โดยเฉพาะการปรับปรุงวิธีสอนที่จะช่วยพัฒนาครูให้เกิดความงอกงามในวิชาชีพทางการศึกษา ให้รู้จักเลือกและใช้วัสดุอุปกรณ์การสอน ปรับปรุงหลักสูตรและเลือกเนื้อหาสาระที่จะนำมาสอน รวมถึงการพัฒนาวิธีสอน และการประเมินผลการสอน (Good, 1973 as cited in Khenpho, 2019)

โรงเรียนสระกระโจมโสภณพิทยา เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง โดยมีผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำไร่ไถ่และรับจ้างทั่วไป นักเรียนส่วนใหญ่ด้อยโอกาสทางการศึกษาและมีฐานะยากจน ดังนั้นครูและบุคลากรของโรงเรียนถือเป็นกำลังสำคัญในการดำเนินงานต่าง ๆ ทั้งด้านการจัดการศึกษาและการดูแลนักเรียน ครูและบุคลากรส่วนใหญ่อยู่ทำงานมาเป็นเวลานาน มีศักยภาพสูงและหลากหลาย แต่จากผลการปฏิบัติงานในปีการศึกษาที่ผ่านมาพบว่าส่วนใหญ่ขาดความกระตือรือร้นในการร่วมกันขับเคลื่อนโรงเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด นอกจากนี้ยังมีการบรรจุครูใหม่เข้ามาทุกปีการศึกษาเพื่อทดแทนครูที่เกษียณอายุราชการ จึงทำให้เกิดความต่างของวัยในการทำงาน การจัดการเรียนการสอนพบว่าส่วนใหญ่ยังใช้สื่อการสอนแบบเดิม ๆ ขาดการสร้างหรือพัฒนาสื่อการสอนหรือนวัตกรรมใหม่ กระบวนการสอนไม่จูงใจผู้เรียนให้เกิดความใฝ่รู้ใฝ่เรียนเท่าที่ควร ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนยังอยู่ในระดับต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์คุณภาพมาตรฐานของชาติ การนิเทศชั้นเรียนจึงมีบทบาทสำคัญที่สัมพันธ์โดยตรงต่อการส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถตลอดจนคุณลักษณะที่ดีตามความคาดหวังของสังคมและประเทศชาติต่อไป ดังนั้นเพื่อให้การนิเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง และรองรับการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา รูปแบบและกระบวนการนิเทศจึงจำเป็นต้องปรับปรุงให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งความต้องการของผู้รับการนิเทศอีกด้วย ดังนั้นจึงควรนำรูปแบบการบริหารจัดการแนวใหม่ที่ประสบความสำเร็จเข้ามาประยุกต์ใช้ (Skrachomsophonpittaya School, 2021)

จากกรณีวิเคราะห์ความเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว รวมถึงศึกษาและวิเคราะห์สภาพบริบทของโรงเรียนสระกระโจมโสภณพิทยา ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษารูปแบบการนิเทศที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนสระกระโจมโสภณพิทยามากที่สุด เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในที่เป็นไปตามบริบทของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสระกระโจมโสภณพิทยา โดยมีมุ่งศึกษาแนวโน้มการนิเทศภายในที่เหมาะสมกับบริบทและสังเคราะห์ระบบการนิเทศภายในเพื่อนำมาใช้ในการกำกับติดตามการปฏิบัติงานที่เหมาะสมกับสภาพจริงของโรงเรียน นำมาสู่การพัฒนาและยกระดับศักยภาพของบุคลากรในด้านการจัดการเรียนการสอน ให้ก้าวสู่มาตรฐานครูมืออาชีพ และตอบสนองการขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ คือ “โรงเรียนสระกระโจมโสภณพิทยา เป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล ฝึกฝนความมีวินัย รักความเป็นไทย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม” ตลอดจนเป็นแนวทางให้แก่สถานศึกษาขนาดกลางในท้องถิ่นต่าง ๆ ที่มีบริบทใกล้เคียงกับโรงเรียนสระกระโจมโสภณพิทยาได้นำ

รูปแบบการนิเทศภายในไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามความมุ่งหมาย หลักการ และแนวการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวโน้มการนิเทศที่เป็นไปตามบริบทของโรงเรียนสระกระโจมโสภณพิทยา โดยใช้เทคนิคการวิจัยเชิงอนาคตแบบ Ethnographic Delphi Futures Research [EDFR]
2. เพื่อสังเคราะห์รูปแบบการนิเทศที่เป็นไปตามบริบทของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสระกระโจมโสภณพิทยา

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้เชี่ยวชาญในการศึกษาการนิเทศภายในโดยใช้เทคนิค EDFR จำนวน 15 คน คัดเลือกแบบเจาะจงตามคุณสมบัติดังนี้ มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอน หรือการนิเทศไม่น้อยกว่า 5 ปี มีคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือปริญญาโททางการศึกษาหรือมีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการ มีความรู้ความเข้าใจต่อบทบาทหน้าที่ในการนิเทศการจัดการเรียนรู้ และดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ศึกษาพิเศษ หรือครูที่เป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในสถานศึกษาในการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติของรูปแบบการนิเทศภายในที่เป็นไปตามบริบทของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสระกระโจมโสภณพิทยา โดยใช้เทคนิคการสนทนากลุ่ม จำนวน 10 คน คัดเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน หัวหน้าฝ่ายบริหารงาน 4 คน และครูผู้สอน 4 คน

เครื่องมือการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์แนวโน้มการนิเทศที่เป็นไปตามบริบทของโรงเรียนสระกระโจมโสภณพิทยา โดยใช้เทคนิค EDFR รอบที่ 1
2. แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แนวโน้มการนิเทศที่เป็นไปตามบริบทของโรงเรียนสระกระโจมโสภณพิทยา โดยใช้เทคนิค EDFR รอบที่ 2 และรอบที่ 3

โดยเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาด้วยการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งพบว่ามีค่าอยู่ระหว่าง 0.6 – 1.0 ทุกข้อ จึงนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาข้อมูล เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจากสำนักงานเขตพื้นที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนสระกระโจมโสภณพิทยา และบุคลากรของโรงเรียนสระกระโจมโสภณพิทยา จำนวน 15 คน เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับบริบท สภาพปัญหา ความต้องการที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศที่เป็นไปตามบริบทของโรงเรียนสระกระโจมโสภณพิทยา

2. นำกรอบแนวคิดจากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ และการสัมภาษณ์มาเป็นแนวทางในการจัดทำแบบสัมภาษณ์แนวโน้มการนิเทศที่เป็นไปตามบริบทของโรงเรียน โดยใช้เทคนิค EDFR รอบที่ 1

3. กำหนดคุณสมบัติและคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 15 คน

4. เก็บข้อมูลรอบที่ 1 โดยใช้แบบสอบถามแบบมีโครงสร้างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลและนำมาจัดทำแบบสอบถามแนวโน้มการนิเทศที่เป็นไปตามบริบทของโรงเรียนสระกระโจมโสภณพิทยา รอบที่ 2 ตามเทคนิค EDFR

5. เก็บข้อมูลรอบที่ 2 ด้วยการสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ออกการวิเคราะห์และสรุปผลด้วยค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ และนำสถิติดังกล่าวไปลงข้อมูลเพื่อใช้เป็นแบบสอบถามรอบที่ 3

6. เก็บข้อมูลรอบที่ 3 ตามเทคนิค EDFR เพื่อยืนยันความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ

7. วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลจากการศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อการนิเทศที่เป็นไปตามบริบทของโรงเรียนสระกระโจมโสภณพิทยา

8. นำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์รูปแบบการนิเทศที่เป็นไปตามบริบทของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสระกระโจมโสภณพิทยา

9. ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติของรูปแบบการนิเทศภายในที่เป็นไปตามบริบทของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสระกระโจมโสภณพิทยา โดยใช้เทคนิคการสนทนากลุ่มจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในสถานศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยโดยใช้เทคนิค EDFR ได้แก่ ค่ามัธยฐาน (Median; MD) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ที่ 3 กับควอไทล์ที่ 1 (Interquartile Range; IR) (Poolpatatachewin, 2003)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาแนวโน้มการนิเทศที่เป็นไปตามบริบทของโรงเรียนสระกระโจมโสภณพิทยา โดยใช้เทคนิค EDFR ผลการวิจัยโดยสรุป แสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวโน้มการนิเทศที่เป็นไปตามบริบทของโรงเรียนสระกระโจมโสภณพิทยา โดยใช้เทคนิค EDFR

รายการข้อคำถาม	MD	IR	ผลการคัดเลือก
ด้านที่ 1 การวิเคราะห์สภาพความต้องการของการนิเทศภายในที่เป็นไปตามบริบทของสถานศึกษา			
1) คณะครูและบุคลากรในโรงเรียนร่วมกันศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของสถานศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศภายใน	5.0	1.00	✓
2) คณะครูและบุคลากรในโรงเรียนวิเคราะห์ความต้องการของการนิเทศภายในที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา	4.0	1.00	✓

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวโน้มการนิเทศที่เป็นไปตามบริบทของโรงเรียนสระกระโจมโสภณพิทยา โดยใช้เทคนิค EDFR (ต่อ)

รายการข้อคำถาม	MD	IR	ผลการคัดเลือก
3) กำหนดจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในที่เป็นไปตามบริบทของสถานศึกษา	4.0	1.00	✓
4) จัดกิจกรรม PLC ระหว่างผู้บริหาร ครู และศึกษานิเทศก์ เพื่อศึกษาความต้องการของการนิเทศภายในที่เป็นไปตามบริบทของสถานศึกษา	4.0	1.00	✓
5) นำข้อมูลจากการศึกษาสภาพความต้องการของการนิเทศภายในจากคณะครูและบุคลากรในโรงเรียน และจากกิจกรรม PLC มาสังเคราะห์เพื่อให้ได้ความต้องการของการนิเทศภายในที่ตรงตามบริบทของสถานศึกษา	4.0	1.00	✓
6) กำหนดแนวทางการนิเทศภายในที่เป็นไปตามบริบทของสถานศึกษา	4.0	1.00	✓
ด้านที่ 2 การสร้างความรู้ ความเข้าใจและความตระหนัก			
1) สร้างความตระหนักในการดำเนินการนิเทศให้กับครูอย่างมีลำดับขั้นตอน	5.0	1.00	✓
2) สร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการนิเทศภายในที่เป็นไปตามบริบทของสถานศึกษา	4.0	1.00	✓
3) ส่งเสริม สนับสนุนครูให้ได้รับการพัฒนาตนเองให้มีศักยภาพในการแสวงหาความรู้ และจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลายและเหมาะสมกับสถานการณ์ Covid-19	5.0	1.00	✓
4) ส่งเสริมให้จัดกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา	4.0	1.00	✓
5) สร้างแรงจูงใจ เสริมแรง และสร้างขวัญกำลังใจ ในการดำเนินงานเกี่ยวกับการนิเทศภายใน ทั้งผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ	5.0	1.00	✓
6) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ มีการฝึกอบรมและให้ผู้เข้าร่วมการประชุมได้ลงมือปฏิบัติงาน และแก้ปัญหาร่วมกัน	4.0	1.00	✓
ด้านที่ 3 การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม			
1) การสร้างปฏิสัมพันธ์อันดีต่อกันของบุคลากรภายในโรงเรียน	5.0	1.00	✓
2) องค์กรมีรูปแบบของการทำงานร่วมกันเป็นทีม	4.0	1.00	✓
3) สมาชิกภายในกลุ่มร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ และแสดงความคิดเห็น ความชื่นชม เมื่องานประสบความสำเร็จ	5.0	1.00	✓
4) การทำงานร่วมกันเป็นทีมมีความสำคัญต่อความสำเร็จของการนิเทศภายในสถานศึกษา	4.0	1.00	✓
5) การทำงานเป็นทีมมีประโยชน์ต่อการทำงานและการบริหารงานในองค์กร	5.0	1.00	✓
6) กลุ่มที่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความสามัคคีภายในกลุ่ม คือกลุ่มที่มีผู้นำที่ดี	4.0	1.00	✓
7) ผู้นำกลุ่มสามารถเลือกวิธีการสำหรับการตัดสินใจของกลุ่มได้อย่างชัดเจน	4.0	1.00	✓
8) สมาชิกภายในกลุ่มต้องเข้าใจหน้าที่หรือบทบาทของตนภายในกลุ่ม	4.0	1.00	✓

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวโน้มการนิเทศที่เป็นไปตามบริบทของโรงเรียนสระกระโจมโสภณพิทยา โดยใช้เทคนิค EDFR (ต่อ)

รายการข้อคำถาม	MD	IR	ผลการคัดเลือก
ด้านที่ 4 การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพและการสาธิตรูปแบบการสอน			
1) พัฒนาครูให้มีศักยภาพในการแสวงหาความรู้และประสบการณ์ทางวิชาชีพ	4.0	1.00	✓
2) พัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิควิธีการต่าง ๆ ที่หลากหลาย และเหมาะสมกับสถานการณ์ Covid-19	5.0	1.00	✓
3) พัฒนาความสามารถครูโดยเน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	5.0	1.00	✓
4) เปิดโอกาสให้ครูนำเสนอผลงาน และแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ออกมาให้เต็มที่ คอยเสริมและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือจัดกิจกรรม PLC	4.0	1.00	✓
5) พัฒนาคูด้านคุณธรรม จริยธรรม ตามมาตรฐานวิชาชีพครู	4.0	1.00	✓
6) จัดกิจกรรมให้ครูได้เห็นและลงมือปฏิบัติจริง เช่น สาธิตการสอน สาธิตการผลิตสื่อการสอน สาธิตการออกข้อสอบ เป็นต้น เพื่อเป็นแนวทางแก่ครูในการปฏิบัติต่อไป	5.0	1.00	✓
7) พัฒนาครูให้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์จริง	4.0	1.00	✓
8) มีช่องทางให้ครูพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ และการสอนอย่างหลากหลาย	4.0	1.00	✓
9) ครูได้พัฒนาตนเองทั้งด้านประสบการณ์วิชาชีพ และการสอนทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน	4.0	1.00	✓
10) จัดอบรม ประชุม สัมมนา และศึกษาดูงาน ตามความเหมาะสม	4.0	1.00	✓
ด้านที่ 5 การร่วมคิดแลกเปลี่ยนเรียนรู้/กิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)			
1) ประชุมคณะครูเพื่อวางแผนก่อนการนิเทศ สร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับเรื่องที่จะนิเทศ ระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ	5.0	1.00	✓
2) ผู้บริหารและผู้รับการนิเทศ ร่วมรับฟังปัญหาจากการจัดการเรียนรู้ของครูก่อนดำเนินการนิเทศภายใน	4.0	1.00	✓
3) ผู้บริหารให้ความช่วยเหลือ/แก้ปัญหาที่รับฟังในเบื้องต้น เพื่อให้ครูผู้สอนมีความพร้อมในการจัดการเรียนรู้	5.0	1.00	✓
4) ผู้บริหารให้ความช่วยเหลือครูโดยตรงเพื่อให้ได้รับข้อมูลย้อนกลับ	4.0	1.00	✓
5) การให้คำแนะนำทั้งทางตรงและทางอ้อม ติดตามผลการแก้ปัญหาของครู และช่วยเหลือการแก้ปัญหาของครู	4.0	1.00	✓
6) จัดกิจกรรมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (PLC) เกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย และเหมาะสมกับผู้เรียนตามบริบทของโรงเรียน	4.0	1.00	✓
7) จัดกิจกรรม PLC ระหว่างผู้บริหาร ตัวแทนครู และศึกษานิเทศก์ เพื่อสร้างแนวทางการนิเทศภายในที่เป็นไปตามบริบทของโรงเรียนเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน	4.0	1.00	✓

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวโน้มการนิเทศที่เป็นไปตามบริบทของโรงเรียนสระกระโจมโสภณพิทยา โดยใช้เทคนิค EDFR (ต่อ)

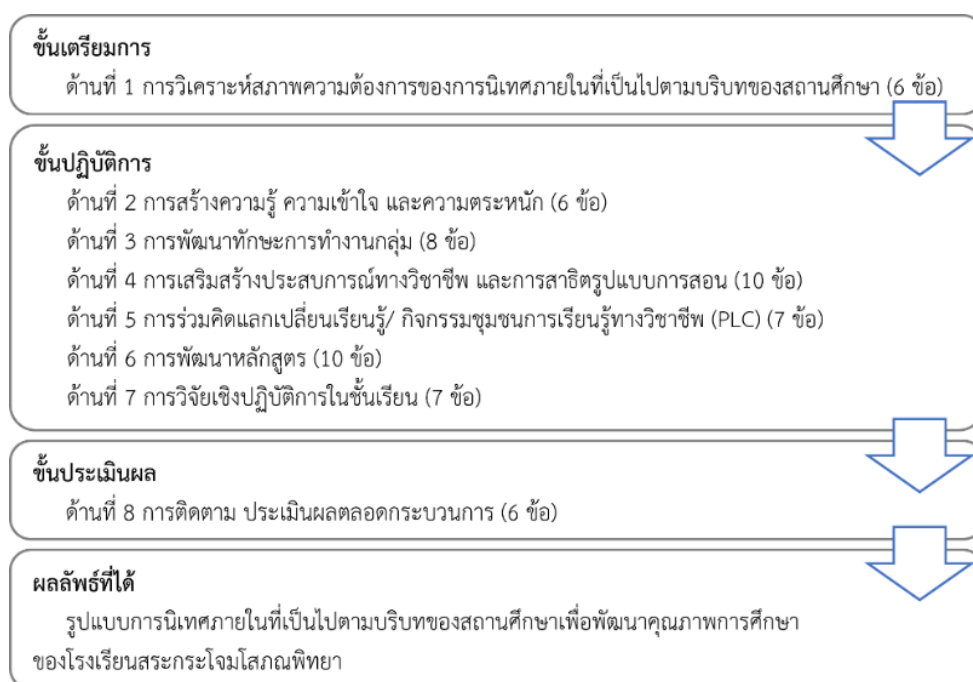
รายการข้อคำถาม	MD	IR	ผลการคัดเลือก
ด้านที่ 6 การพัฒนาหลักสูตร			
1) มีการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้การใช้หลักสูตรสถานศึกษา	4.0	1.00	✓
2) สร้างความตระหนักให้แก่คณะครูและบุคลากรภายในโรงเรียน	4.0	1.00	✓
3) พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.0	1.00	✓
4) จัดทำข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาให้เป็นระบบ	4.0	1.00	✓
5) ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	5.0	1.00	✓
6) การวางแผนร่วมกันในการนำหลักสูตรของสถานศึกษาไปใช้	4.0	1.00	✓
7) การบริหารหลักสูตรของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ	4.0	1.00	✓
8) การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้	4.0	1.00	✓
9) สรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรอย่างน้อย	4.0	1.00	✓
10) การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความเหมาะสม	4.0	1.00	✓
ด้านที่ 7 การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน			
1) การให้คำแนะนำช่วยเหลือในการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนางาน	4.0	1.00	✓
2) การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นการส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้รับการนิเทศสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม	5.0	1.00	✓
3) ครูสามารถใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งในการแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน	4.0	1.00	✓
4) กระบวนการวิจัยที่ดีและเหมาะสมจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้	4.0	1.00	✓
5) การเลือกปัญหาและการกำหนดเป้าหมายการวิจัย ต้องเลือกจากปัญหาที่สนใจสำคัญและเกิดประโยชน์จริง	4.0	1.00	✓
6) โรงเรียนควรสนับสนุนและส่งเสริมครูทำวิจัยในชั้นเรียน รวมทั้งพัฒนางานวิจัยเป็นผลงานวิชาการในการพัฒนาวิชาชีพ	4.0	1.00	✓
7) สร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ที่มีผลงานวิจัยในชั้นเรียนดีเด่น	4.0	1.00	✓
ด้านที่ 8 การติดตาม ประเมินผลตลอดกระบวนการ			
1) เปรียบเทียบ ตรวจสอบ การดำเนินงานการนิเทศภายในสถานศึกษาที่ผ่านมามีความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด	4.0	1.00	✓
2) นำผลการนิเทศมาปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาการนิเทศต่อไป	4.0	1.00	✓
3) ประชุม สัมมนาเพื่อร่วมกันวิเคราะห์ จุดเด่น จุดด้อย เพื่อให้ผู้รับการนิเทศทราบสภาพที่แท้จริง และร่วมกันเลือกวิธีการที่ดีที่สุด	4.0	1.00	✓
4) จัดทำแบบสรุปหรือคู่มือการปฏิบัติงาน	4.0	1.00	✓
5) จัดทำแผนหรือโครงการรองรับการปรับปรุงและพัฒนา	4.0	1.00	✓
6) นิเทศ ติดตามผลอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	5.0	1.00	✓

หมายเหตุ ผลการคัดเลือกข้อคำถาม ✓ หมายถึง รายการข้อคำถามที่มีค่า MD ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่า IR ไม่นเกิน 1.50

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวโน้มการนิเทศที่เป็นไปตามบริบทของโรงเรียนสระกระโจมโสภณพิทยา โดยใช้เทคนิค EDFR พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันทุกข้อ แบ่งเป็น 8 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 การวิเคราะห์สภาพความต้องการของการนิเทศภายในที่เป็นไปตามบริบทของสถานศึกษา ด้านที่ 2 การสร้างความรู้ ความเข้าใจและความตระหนัก ด้านที่ 3 การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ด้านที่ 4 การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ และการสาธิตรูปแบบการสอน ด้านที่ 5 การร่วมคิดแลกเปลี่ยนเรียนรู้/กิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ด้านที่ 6 การพัฒนาหลักสูตร ด้านที่ 7 การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน และด้านที่ 8 การติดตามประเมินผลตลอดกระบวนการ

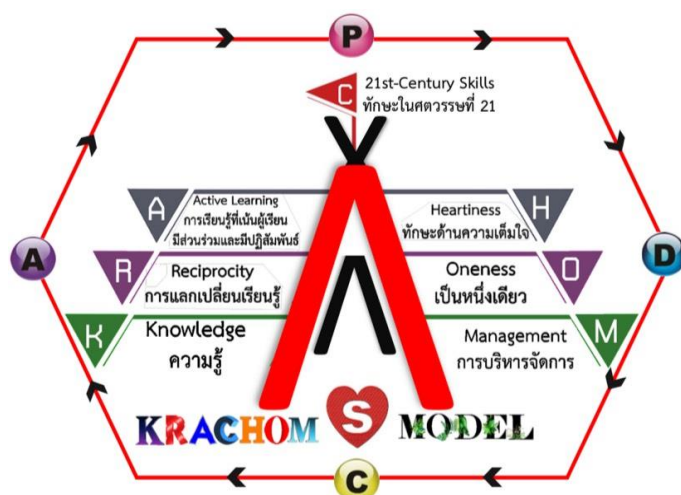
2. ผลการสังเคราะห์รูปแบบการนิเทศภายในที่เป็นไปตามบริบทของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสระกระโจมโสภณพิทยา

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เป็นฉันทามติของผู้เชี่ยวชาญตามข้อที่เลือกในตารางที่ 1 มาวิเคราะห์ประเด็น และจัดองค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศภายในที่เป็นไปตามบริบทของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสระกระโจมโสภณพิทยา ซึ่งรูปแบบประกอบด้วยองค์ประกอบที่สัมพันธ์กัน ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 การพัฒนารูปแบบนิเทศภายในที่เป็นไปตามบริบทของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสระกระโจมโสภณพิทยา

จากภาพที่ 1 การพัฒนารูปแบบนิเทศภายในที่เป็นไปตามบริบทของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสระกระโจมโสภณพิทยา ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวทางการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในจากข้อมูลที่ได้รับโดยใช้เทคนิค EDFR โดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนที่ประกอบด้วยกระบวนการ 8 ด้าน 60 องค์ประกอบ ซึ่งนำมาสู่การสังเคราะห์เป็นรูปแบบการนิเทศภายในตามบริบทของสถานศึกษา ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 รูปแบบการนิเทศภายในที่เป็นไปตามบริบทของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสระกระโจมโสภณพิทยา “KRACHOM S MODEL”

จากภาพที่ 2 รูปแบบการนิเทศภายในที่เป็นไปตามบริบทของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสระกระโจมโสภณพิทยา “KRACHOM S MODEL” มีองค์ประกอบที่สัมพันธ์กัน 7 ส่วน คือ K = Knowledge หมายถึง ความรู้ R = Reciprocity หมายถึง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ A = Active Learning หมายถึง การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนมีส่วนร่วม และมีปฏิสัมพันธ์ C = 21st Century Skills หมายถึง ทักษะในศตวรรษที่ 21 H = Heartiness หมายถึง ความเต็มใจ O = Oneness หมายถึง ความเป็นหนึ่งเดียว และ M = Management หมายถึง การบริหารจัดการโดยใช้วงจรการบริหารงานคุณภาพ PDCA เป็นตัวควบคุมระบบผลการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน อีกทั้งมีการลงมือปฏิบัติผ่านกิจกรรม 6 กิจกรรม ได้แก่ การเยี่ยมชั้นเรียน การชี้แนะและสอนงาน การประชุม นิเทศ ติดตาม ทบทวนการปฏิบัติงาน การนิเทศบูรณาการสร้างสรรค์ร่วมกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การนิเทศออนไลน์ และการสรุปและรายงานผลการนิเทศ

3. ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติของรูปแบบการนิเทศภายในที่เป็นไปตามบริบทของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสระกระโจมโสภณพิทยา โดยใช้เทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion)

ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติของรูปแบบการนิเทศภายในที่เป็นไปตามบริบทของสถานศึกษา โดยใช้เทคนิคการสนทนากลุ่มจากผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูของโรงเรียนสระกระโจมโสภณพิทยา ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 10 คน พบว่ารูปแบบมีความเหมาะสมและเป็นไปได้ทุกข้อสอดคล้องกับความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ สรุปได้ดังนี้

ด้านที่ 1 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มให้ความเห็นว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเป็นผู้นำทางการนิเทศ รวมถึงบทบาทของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศที่ผู้บริหารต้องมีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องสำหรับการวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการของการนิเทศ กำหนดจุดมุ่งหมายของการนิเทศให้ชัดเจน และดำเนินการนิเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ภายใต้บริบทที่เหมาะสมของโรงเรียน

ด้านที่ 2 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มให้ความเห็นว่า การให้ความรู้และสร้างความเข้าใจในการดำเนินการนิเทศให้กับครูอย่างมีลำดับขั้นตอน มีกำหนดการนิเทศที่แน่นอน และให้มีข้อมูลย้อนกลับอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งสร้างความตระหนักให้ครูผู้สอนเห็นความสำคัญของการนิเทศภายในว่ามีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสระกระโจมโสภณพิทยา

ด้านที่ 3 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มให้ความเห็นว่า การทำงานเป็นทีมต้องมีรูปแบบที่เหมาะสมกับองค์กร สมาชิกภายในกลุ่มจะต้องมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน อีกทั้งมีการสร้างบรรยากาศในการทำงานร่วมกัน

ด้านที่ 4 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มให้ความเห็นว่า เทคนิคการสอนที่หลากหลาย และนวัตกรรมที่เหมาะสมนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนได้จริง เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน (Covid-19) มีการเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็นความต้องการที่จะได้รับการพัฒนาดตนเอง อีกทั้งควรจัดหาเวทีให้ครูได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันอย่างหลากหลาย

ด้านที่ 5 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มให้ความเห็นว่า การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันเพื่อให้ได้ข้อยุติของปัญหา ควรจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้ครูทุกคนได้แสดงออก นำความรู้ที่ได้รับจากการไปอบรม/ประชุม/สัมมนา มาประยุกต์ใช้ในวิชาชีพหรือการจัดการเรียนการสอน

ด้านที่ 6 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มให้ความเห็นว่า การสร้างความตระหนักให้แก่ครูและบุคลากรภายในสถานศึกษา การพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรทุกปีการศึกษา

ด้านที่ 7 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มให้ความเห็นว่า วิธีการในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนจากการจัดการเรียนการสอนของครู คือ การทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งสิ่งสำคัญที่สุด คือ ควรมีผู้เชี่ยวชาญด้านวิจัยทั้งจากภายในและภายนอกโรงเรียนให้คำแนะนำ ติดตาม และให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัย งานวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนควรเป็นงานวิจัยที่สามารถ แก้ปัญหาด้านการเรียนการสอนได้จริง ๆ และควรนำมาพัฒนาให้เป็นงานวิจัยที่เต็มรูปแบบ

ด้านที่ 8 ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มให้ความเห็นว่า การนำผลการนิเทศมาปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาระบบการนิเทศภายในสถานศึกษาให้เข้มแข็งและยั่งยืน

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาแนวโน้มการนิเทศที่เป็นไปตามบริบทของโรงเรียนสระกระโจมโสภณพิทยา พบว่า แนวโน้มการนิเทศที่เป็นไปตามบริบทของโรงเรียนสระกระโจมโสภณพิทยา ประกอบด้วยกระบวนการ 8 ด้าน 60 องค์ประกอบ เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยใช้เทคนิค EDFR ในการเก็บข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญที่แต่ละคนมีความรู้และประสบการณ์ในนิเทศการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาทั้งการเป็นผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ มีความเข้าใจและรับรู้บริบทของการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนสระกระโจมโสภณพิทยาเป็นอย่างดี จึงส่งผลให้ได้ข้อมูลที่เป็นฉันทามติ และนำไปสังเคราะห์เป็นรูปแบบการนิเทศที่เป็นไปตามบริบทของสถานศึกษา ซึ่งเป็นส่วนสำคัญต่อการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพและพร้อมรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่อาจเผชิญหน้าในอนาคต อันส่งผลเชิงบวกต่อการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนและการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งนี้ กระบวนการศึกษาวิจัยในประเด็นดังกล่าวยังสร้างการรับรู้และความตระหนักในการมีส่วนร่วมของบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกระดับ นำมาสู่ความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสระกระโจมโสภณพิทยาอย่าง

ยังยืนต่อไป โดยผลการวิจัยสอดคล้องกับ Chamarat & Yurachai (2016) ที่ศึกษาการพัฒนายุทธศาสตร์การนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน ผลการวิจัย พบว่า ยุทธศาสตร์มี 3 องค์ประกอบหลักดังนี้ : องค์ประกอบหลักที่ 1 กระบวนการนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน ได้แก่ 1) หลักการพัฒนาชุมชน 2) หลักการนิเทศการศึกษา 3) หลักการเสริมพลังอำนาจ 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักการพัฒนาบุคลากร 6) หลักการบริหาร โดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน องค์ประกอบหลักที่ 2 ขั้นตอนการนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชน ได้แก่ 1) การวางแผนการนิเทศ 2) การให้ความรู้ความเข้าใจในการทำงาน 3) การลงมือปฏิบัติงาน 4) การสร้างเสริมกำลังใจ 5) การประเมินผลการปฏิบัติงาน องค์ประกอบหลักที่ 3 ประสิทธิภาพการนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน ประกอบด้วย 1) กลยุทธ์การ นิเทศการศึกษา 2) ความพึงพอใจยุทธศาสตร์การนิเทศการศึกษาบรรลุ

2. ผลการสังเคราะห์รูปแบบการนิเทศที่เป็นไปตามบริบทของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสระกระโจมโสภณพิทยา พบว่า แนวทางการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในจากข้อมูลที่ได้รับจากการใช้เทคนิค EDFR แบ่งได้ 3 ขั้นตอน คือ ขั้นเตรียมการ ขั้นปฏิบัติการ และขั้นประเมินผล ซึ่งผลลัพธ์สุดท้ายนำไปสู่การสังเคราะห์รูปแบบการนิเทศที่เป็นไปตามบริบทของสถานศึกษา “KRACHOM S MODEL” โดยมีองค์ประกอบที่สัมพันธ์กัน 7 ส่วน สอดคล้องกับ Ai – man et al. (2022) ที่ศึกษารูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามแนวคิดการศึกษา 4.0 ผลการวิจัย พบว่า 1) รูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามแนวคิดการศึกษา 4.0 มีองค์ประกอบหลัก 4 ด้าน คือ ด้านหลักการ ด้านลักษณะสำคัญ ด้านกระบวนการดำเนินงาน และด้านเงื่อนไขความสำเร็จ 2) ขอบข่ายเนื้อหาในคู่มือ ประกอบด้วย บทนำ รูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียน และแนวทางการนำรูปแบบการนิเทศไปใช้ และ 3) ผลการประเมินรูปแบบ พบว่าด้านความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

การนำรูปแบบการนิเทศภายในที่เป็นไปตามบริบทของสถานศึกษาไปใช้ สถานศึกษาอื่นควรศึกษาความสอดคล้องของบริบทสถานศึกษา ซึ่งควรมีการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เพราะกิจกรรมตามรูปแบบการนิเทศภายในนี้สามารถส่งเสริมทั้งผู้ให้และครูผู้รับการนิเทศในการพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และสามารถนำประสบการณ์จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ไปต่อยอดพัฒนาเป็นองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการสะท้อนผลการนิเทศของผู้ให้การนิเทศ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเป็นแนวโน้มและรูปแบบการนิเทศภายในที่เป็นไปตามบริบทของสถานศึกษา ซึ่งสามารถพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นได้ด้วยการศึกษานิเทศการจัดการเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ แบบเฉพาะเจาะจง เพื่อให้ได้รูปแบบการนิเทศที่มีความเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน

References

- Ai – man, E., Naree, K., & Ouppinjai, S. (2022). Modern Supervisors: Adapting to challenges in a changing world. *Journal of Educational Administration and Leadership*, 10(39), 1-8.
<https://jeal.snru.ac.th/ArticleView?ArticleID=1084>
- Chamarat, S., & Yurachai, S. (2016). The Educational Supervision Strategies for Community Development Using School Based Management under Khon Kaen Educational Office of Primary Educational Service Area 1. *Journal of Education Khon Kaen University (Graduate Studies Research)*, 10(4), 145-149. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EDGKKUJ/article/view/88099>
- Khenpho, A. (2019). The Development Supervision Model to Enhance Learning Management Competency in Primary Schools [Doctoral dissertation, Naresuan University]. Mahasarakham University Intellectual Repository. <https://shorturl.at/opCDW>
- Office of the Basic Education Commission, (OBEC). (2019). *An internal supervision approach using the classroom as a base to develop the quality of learners*. Education Supervisor Unit.
- Poolpatatachewin, C. (2003). Conducting Ethnographic Delphi Future Research. *Journal of Education Studies*, 32(1), 97-100. <https://digital.car.chula.ac.th/educujournal/vol32/iss1/1>
- Srakrachomsophonpittaya School. (2021). *Self – Assessment Report: SAR (Academic year 2021)*. Srakrachomsophonpittaya School.
- Thavorachot, T. (2021). *The supervision model of cooperative network to promote the school effectiveness under the secondary* [Doctoral dissertation, Naresuan University]. NU Intellectual Repository. <https://shorturl.at/avxNP>
- Office of the Education Council, (OEC). (2017). *National Education Plan 2017 – 2036*. Phrik-whan graphic.